

w sprawie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy dotyczącej spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni w ramach postępowania z wniosku Powiślańskiej Szkoły Wyższej w Kwidzynie o pozwolenie na utworzenie w Filii w Toruniu studiów na kierunku pielęgniarstwo na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 4 i 5 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2021 poz. 478) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej:

uchyla negatywną opinię wyrażoną w uchwale Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej nr 52/2021 z 11 lutego 2021 r. i wydaje opinię pozytywną dotyczącą spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni w ramach postępowania z wniosku Powiślańskiej Szkoły Wyższej w Kwidzynie o pozwolenie na utworzenie w Filii w Toruniu studiów na kierunku pielęgniarstwo na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, uwzględniając opinię zespołu odwoławczego, uznało, iż wyjaśnienia, dodatkowe informacje i dokumenty uzupełniające przedstawione we wniosku Rektora Powiślańskiej Szkoły Wyższej w Kwidzynie o ponowne rozpatrzenie sprawy wyrażenia opinii dotyczącej spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni w ramach postępowania z wniosku o pozwolenie na utworzenie w Filii w Toruniu studiów na kierunku pielęgniarstwo na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym uzasadniają zmianę opinii wyrażonej w § 1 uchwały nr 52/2021 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 11 lutego 2021 r. i pozytywne zaopiniowanie wniosku.

Podstawę wydania negatywnej opinii stanowiły następujące zarzuty:

1. Udział interesariuszy zewnętrznych w tworzeniu koncepcji kształcenia na wnioskowanym kierunku był znikomy. We wniosku wymieniono tylko jednego interesariusza powiązanego z sektorem pielęgniarstwa świadczeń zdrowotnych. Uczelnia nie pozyskała więcej wystarczającej liczby opinii potwierdzających istnienie potrzeb społeczno-gospodarczych utworzenia studiów oraz zgodności efektów uczenia się z tymi potrzebami. Przedstawione przez Uczelnię argumenty uruchomienia studiów odnoszą się tylko ogólnie do powszechnie znanych potrzeb regionalnego rynku pracy.

Stanowisko Uczelni

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia potwierdziła, że istotnie dołączyła do wniosku niewystarczającą liczbę rekomendacji pracodawców, jednakże z uwagi na fakt, iż współpracuje z wieloma jednostkami systemu ochrony zdrowia w województwie kujawsko-pomorskim, co wykazała w punkcie dotyczącym wykazu placówek kształcenia praktycznego, uznała, niefortunnie, iż kryterium dotyczące współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, w tym w zakresie koncepcji kształcenia będzie adekwatne, w tym adekwatnie potwierdzone.

Uczelnia chcąc jednakże wskazać szczegółowo zapotrzebowanie na kształcenie na kierunku pielęgniarstwo, studiach pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym w Toruniu dołączyła szereg rekomendacji dla utworzenia studiów na kierunku pielęgniarstwo, wystawionych przez następujące instytucje/podmioty: 1) przedstawiciela Szpitala Powiatowego w Iławie; 2) przedstawiciela Szpitala Powiatowego Sp. z o.o. w Golubiu Dobrzyniu; 3) konsultanta wojewódzkiego w zakresie pielęgniarstwa onkologicznego; 4) Stowarzyszenie na rzecz kształcenia podyplomowego pielęgniarzek i położnych oraz przedstawicieli innych zawodów medycznych „Organizatorzy”; 5) Powiatowego Centrum Zdrowia w Kartuzach.

Ponadto dokumentując szczegółowo potrzeby w zakresie kształcenia kadr pielęgniarstwa/zapotrzebowanie na absolwentów kierunku oraz braki kadrowe kujawsko-pomorskich/toruńskich jednostek systemu ochrony zdrowia w zakresie kadr pielęgniarstwa załączamy następujące dokumenty źródłowe - informacje pozyskane na wniosek o udostępnienie informacji publicznej: 1) Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu, w tym Barometr Zawodów; 2) wstępna ocena zasobów kadrowych pielęgniarzek i położnych w Polsce, do roku 2020/Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych; 3) Oferty pracy dla pielęgniarzek; informacje z Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu; 4) Zdrowie i ochrona zdrowia, raport GUS; 5) Barometr zawodów 2020/2021, dane WUP w Toruniu; 6. FUNKCJONOWANIE SYSTEMU PODSTAWOWEGO SZPITALNEGO ZABEZPIECZENIA ŚWIADCZEŃ OPIEKI ZDROWOTNEJ, raport NIK, 2019; 7. REALIZACJA ZADAŃ NARODOWEGO PROGRAMU ZDROWIA NA LATA 2016– 2020, raport NIK, 2020.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy potwierdziła udział 11 interesariuszy zewnętrznych w tworzeniu koncepcji kształcenia na wnioskowanym kierunku związanych z obszarem pielęgniarstwo. Dokonała analizy rynku pracy pod kątem istnienia potrzeb w zakresie utworzenia studiów. Potwierdzono szeregiem rekomendacji dla utworzenia kierunku pielęgniarstwo istnienie potrzeb rynku pracy w zakresie utworzenia wnioskowanego kierunku studiów.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut stał się bezprzedmiotowy**.

2. Zastrzeżenia budzi rozbieżność informacji podanych przez Uczelnię we wniosku, w programie studiów i we wskaźnikach dotyczących programu studiów w zakresie przyporządkowania kierunku pielęgniarstwo do dyscyplin naukowych. We wniosku Uczelnia wskazała dla studiów pierwszego stopnia dyscyplinę wiodącą nauki medyczne (81%), w programie studiów nauki o zdrowiu (79,4%), a we wskaźnikach dotyczących programu studiów nauki o zdrowiu (78,4 %). Dla studiów drugiego stopnia Uczelnia wskazała nauki medyczne (67%), a we wskaźnikach dotyczących programu studiów nauki o zdrowiu (67%). Uczelnia nie wskazała dyscyplin naukowych dla pozostałych ECTS i efektów uczenia się, zarówno dla studiów pierwszego stopnia, jak i studiów drugiego stopnia.

Stanowisko Uczelni

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia potwierdziła, że przyporządkowała

kierunek studiów pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia do dyscypliny nauki o zdrowiu jako dyscypliny wiodącej (74,3%). Poszczególne udziały innych dyscyplin w programie studiów jest następujący: nauki farmaceutyczne (1,9%), językoznawstwo (3,3%), nauki socjologiczne (0,5%), psychologia (1,1%), dydaktyka (1,1%), nauki prawne (1,5%).

Dla studiów drugiego stopnia kierunek pielęgniarstwo został przyporządkowany do dyscypliny nauki o zdrowiu jako dyscypliny wiodącej (70,8%). Poszczególne udziały innych dyscyplin w programie studiów jest następujący: nauki medyczne (7,1%), nauki farmaceutyczne lub nauki medyczne (w zależności od wyboru) (1,7%), psychologia (2,9%), nauki prawne (2,5%), dydaktyka (2,9%), nauki o zarządzaniu i jakości (4,2%), ekonomia i finanse (2,9%), językoznawstwo (5,0%).

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia dokonała zmian i przedstawiła nowe przyporządkowania obu stopni studiów na wnioskowanym kierunku do dyscyplin naukowych. Określiła dyscypliny wiodące zarówno dla studiów pierwszego stopnia jak również dla studiów drugiego stopnia. Niektóre przyporządkowania nie są jednak właściwe. Na przykład student w trakcie realizacji programu studiów nie nabywa efektów uczenia się w zakresie językoznawstwa. Przyporządkowanie kierunku do dyscypliny powinno racjonalnie wynikać z kluczowych przesłanek i celów prowadzenia danego kierunku studiów, ujętych w koncepcji kształcenia i znajdujących odzwierciedlenie w efektach uczenia się, a nie polegać na mechanicznym przyporządkowaniu kierunku do każdej dyscypliny, która jest adekwatna, choćby tylko w minimalnym stopniu, do jakiegokolwiek, nawet pojedynczego efektu uczenia się określonego dla kierunku studiów. Przyporządkowanie kierunku do dyscypliny jest uzasadnione tylko wówczas, jeżeli dana dyscyplina stanowi jeden z podstawowych elementów, na których konstruowana jest koncepcja kształcenia. Przyporządkowywanie kierunku do dyscyplin może być uzasadnione w świetle koncepcji kształcenia tylko wtedy, jeżeli każda z tych dyscyplin odgrywa istotną rolę jako podstawa formułowania koncepcji, natomiast nie może być uzasadnione obecnością w programie studiów elementów efektów uczenia się i programu studiów o charakterze subsydiarnym, względem całej koncepcji kształcenia.

Działania naprawcze pozwalają uznać zarzut za bezprzedmiotowy. Prezydium PKA zaleca jednak usunięcie wadliwie przypisanych do kierunku dyscyplin subsydiarnych oraz zobowiązuje Uczelnię do usankcjonowania wprowadzonych zmian stosowną uchwałą Senatu Uczelni, której nie dołączono do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy.

3. Zastrzeżenia budzi niezgodność informacji dotyczących liczby godzin i punktów ECTS w cyklu kształcenia oraz liczby ECTS przypisanych zajęciom prowadzonym z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia podanych przez Uczelnię we wniosku, w programie studiów i załączniku nr 2 dotyczącym studiów pierwszego stopnia. Uczelnia wskazała 4724 godziny na cykl kształcenia w programie studiów, a w załączniku Nr 2 - 4799 godziny. Szacowany nakład pracy mierzony liczbą punktów ECTS we wniosku i programie studiów Uczelnia określiła na 180 ECTS/ cykl kształcenia, a w Załączniku nr 2 na 182,5 ECTS. Liczba ECTS przypisanych zajęciom prowadzonym z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia w programie studiów to 106,5 ECTS, a w Załączniku nr 2 155 ECTS.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy potwierdziła, że właściwa liczba godzin na cykl kształcenia dla studiów pierwszego stopnia wynosi 4814 godzin. Po zweryfikowaniu realizowanego programu studiów Uczelnia załącza realizowany i zgodny ze standardem dokument określający szacowany nakład pracy mierzony liczbą punktów ECTS (załącznik nr 03a). W programie studiów Uczelnia określiła 183 ECTS dla cyklu kształcenia. Niezgodność informacji wskazana przez Komisję wynikała z nadania niewłaściwej formuły w arkuszu kalkulacyjnym Excel. Wszystkie dodatkowe informacje dotyczące wskaźników programu studiów pierwszego stopnia zawiera załącznik nr 03b.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia dokonała ponownego oszacowania liczby godzin oraz liczby punktów ECTS w cyklu kształcenia w sposób prawidłowy.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut stał się bezprzedmiotowy**.

4. Zastrzeżenia budzi rozbieżność informacji w zakresie zajęć do wyboru. Dla studiów pierwszego stopnia Uczelnia wskazała zajęcia do wyboru: *język migowy/promocja i edukacja zdrowia; tworzenie biznesplanu/rola mediów we współczesnym świecie; metody skutecznego kierowania zespołem/komunikacja w biznesie; ubezpieczenia społeczne i zdrowotne/marketing w internecie; prawa człowieka w XXI wieku/prozdrowotne formy ruchu, ochrona własności intelektualnej/przedsiębiorczość*, którym przypisano 3,5 ECTS/ 110 godz., a w programie studiów - *język migowy/współpraca w zespołach opieki zdrowotnej* – 1 ECTS/35 godz.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy potwierdziła, że na Uczelni realizuje się zajęcia w wymiarze 125 godzin i 4 ECTS. Zgodnie ze standardem studenci mają możliwość wyboru między zajęciami: *język migowy i współpraca w zespołach opieki zdrowotnej*. Dodatkowo, Uczelnia umożliwia studentom wybór wykładów ogólnouczelnianych, realizowanych w następujący sposób: w każdym z semestrów zimowych (1, 3, 5) realizowane są zajęcia po jednym w każdym z semestrów: *przedsiębiorczość/promocja zdrowia i edukacja zdrowotna/ochrona własności intelektualnej/prawa człowieka w XXI wieku/prozdrowotne formy ruchu/analiza rynku pracy w Polsce*. Analogicznie dla semestrów letnich (2, 4, 6) prowadzone są zajęcia: *ubezpieczenia społeczne i zdrowotne/marketing w Internecie/tworzenie biznesplanu/metody skutecznego kierowania zespołem/komunikacja w biznesie/rola mediów we współczesnym świecie*.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia potwierdziła, że studentom umożliwia się wybór z oferty 14 zajęć do wyboru. We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia wykazała, iż zrealizuje 125 godzin zajęć za 4 pkt. ECTS (pierwotnie 145 godzin i 4,5 pkt. ECTS).

Uczelnia nie przedstawiła sylabusów zajęć: *przedsiębiorczość, promocja zdrowia i edukacja zdrowotna, Ochrona własności intelektualnej, Prawa człowieka w XXI wieku, prozdrowotne*

formy ruchu, analiza rynku pracy w Polsce, ubezpieczenia społeczne i zdrowotne, marketing w Internecie, tworzenie biznesplanu, metody skutecznego kierowania zespołem, komunikacja w biznesie, rola mediów we współczesnym świecie. W związku z tym nie można określić jakie efekty uczenia się nabędą studenci na ww. zajęciach.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio zarzut można uznać za bezprzedmiotowy. Prezydium PKA zwraca jednak uwagę, iż kwestie objęte działaniami naprawczymi należą do problematyki programu studiów. Jako takie powinny być one usankcjonowane stosowną uchwałą Senatu Uczelni, której nie dołączono do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Prezydium PKA zobowiązuje także Uczelnię do opracowania kart wymienionych powyżej zajęć do wyboru.

5. Dla studiów drugiego stopnia nieprawidłowo zaplanowano *farmakologię i ordynowanie produktów leczniczych* jako zajęcia do wyboru, które według standardu kształcenia są zajęciami obowiązkowymi w ramach modułu Zaawansowana praktyka pielęgniarska.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy stwierdziła, że zgodnie ze standardem kształcenia na kierunku pielęgniarstwo, studia drugiego stopnia, zajęcia *farmakologia i ordynowanie produktów leczniczych* został przyporządkowany do modułu *Zaawansowana praktyka pielęgniarska* i będą realizowane jako zajęcia obowiązkowe (załącznik nr 05a).

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia potwierdziła, że dla studiów drugiego stopnia zajęcia *farmakologia i ordynowanie produktów leczniczych* będą realizowane jako obowiązkowe w ramach modułu *Zaawansowana praktyka pielęgniarska*.

Sformułowany uprzednio zarzut można zatem uznać za bezprzedmiotowy. Prezydium PKA zwraca ponownie uwagę, iż kwestie należące do problematyki programu studiów powinny być usankcjonowane stosowną uchwałą Senatu Uczelni.

6. Program studiów drugiego stopnia nie zapewnia studentom będącym absolwentami studiów pierwszego stopnia, którzy rozpoczęli kształcenie przed rokiem akademickim 2016/2017 i nie ukończyli kursu specjalistycznego, o którym mowa w art. 15a ust. 2 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarstwa i położnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 576, z późn. zm.), osiągnięcie szczegółowych efektów uczenia się określonych dla studiów pierwszego stopnia w zakresie wystawiania recept na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne, niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich.

Stanowisko Uczelni

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia stwierdza, że kształcenie na kierunku pielęgniarstwo na studiach drugiego stopnia umożliwia studentom będącym absolwentami studiów pierwszego stopnia, którzy rozpoczęli kształcenie przed rokiem akademickim 2016/2017 i nie ukończyli kursu specjalistycznego osiągnięcie szczegółowych efektów uczenia

się w zakresie wystawiania recept na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne, niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich. Zajęcia *farmakologia i ordynowanie produktów leczniczych* jest przedmiotem obligatoryjnym realizowanym w pierwszym semestrze studiów drugiego stopnia, co wynika z załączonego harmonogramu realizacji programu studiów (załącznik nr 05a). Realizacja treści programowych umożliwia osiągnięcie efektów uczenia się zawartych w sylabusie do zajęć (załącznik nr 06a). Dodatkowo, w grupie zajęć do wyboru umieszczone zostały zajęcia *ordynowanie leków i wypisywanie recept* (załącznik nr 06b).

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy potwierdziła, że zapewnia studentom będącym absolwentami studiów pierwszego stopnia, którzy rozpoczęli kształcenie przed rokiem akademickim 2016/2017 i nie ukończyli przytoczonego w zarzucie kursu specjalistycznego osiągnięcie szczegółowych efektów uczenia się określonych dla studiów pierwszego stopnia w zakresie wystawiania recept na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut stał się bezprzedmiotowy**.

7. Zastrzeżenia budzi sekwencja zajęć. Usytuowanie pięciu zajęć w harmonogramie realizacji programu studiów pierwszego stopnia jest nieprawidłowe. *Promocja zdrowia* w I semestrze, która ze względu na specyfikę przypisanych efektów uczenia się powinna być zrealizowana po zakończeniu modułów Nauki podstawowe, Nauki humanistyczne i społeczne, Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej (*podstawy pielęgniarstwa, badanie fizykalne, dietetyka*), tj. na II roku studiów; *anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia* zaplanowana w 4 semestrze, powinna być realizowana na III roku studiów; *choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne* zaplanowane w II semestrze, powinny być realizowane na III roku studiów; zajęcia do wyboru: *język migowy i współpraca w zespołach opieki zdrowotnej* przewidziane do realizacji w V semestrze, powinny być usytuowane w harmonogramie realizacji programu studiów przed modułem Nauki w zakresie opieki specjalistycznej; *podstawy ratownictwa medycznego* zaplanowane w III semestrze, powinny zostać zrealizowane na III roku studiów.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy stwierdza, że harmonogram realizacji programu studiów dla kierunku pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia (załącznik nr 03a) został skorygowany zgodnie z zastrzeżeniami dotyczącymi sekwencji zajęć. *Promocja zdrowia* została zaplanowana do realizacji w semestrze IV, po zakończeniu modułów *Nauki podstawowe, Nauki humanistyczne i społeczne, Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej (podstawy pielęgniarstwa, badanie fizykalne, dietetyka)*. *Anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia* została przeniesiona na semestr VI, *choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne* zaplanowano na III rok studiów, zajęcia do wyboru: *język migowy i współpraca w zespołach opieki zdrowotnej* zaplanowano do realizacji w semestrze II, usytuowany w harmonogramie realizacji programu studiów przed modułem *Nauki*

w zakresie opieki specjalistycznej. Podstawy ratownictwa medycznego zaplanowano do realizacji w semestrze V.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia potwierdziła, że w harmonogramie realizacji programu studiów dla kierunku pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia dokonała zmian zgodnie z zastrzeżeniami dotyczącymi sekwencji zajęć wymienionych w zarzucie.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut stał się bezprzedmiotowy**.

8. Nieprawidłowe jest przypisanie liczby godzin i form do zajęć: *podstawy pielęgniarstwa* (PP) i *badanie fizykalne* (PF) (studia pierwszego stopnia), dla których Uczelnia wskazała 120 godzin (PP)/24 godziny (BF) ćwiczeń, w tym 0 godzin w warunkach symulowanych. Zaplanowana liczba godzin ćwiczeń oraz forma ćwiczeń bez uwzględnienia warunków symulowanych nie zapewniają osiągnięcia kierunkowych efektów uczenia się w tym zakresie.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wskazuje, że dla zajęć *podstawy pielęgniarstwa* oraz *badanie fizykalne* (studia pierwszego stopnia) zaplanowała realizację ćwiczeń w Powiślańskim Monoprofilowym Centrum Symulacji Medycznych w większości oraz salach umiejętności pielęgniarских. Harmonogram realizacji programu studiów z chwilą otrzymania pozwolenia na otwarcie filii w Toruniu zostanie dostosowany do harmonogramu realizacji ćwiczeń symulowanych w PMCSM. Uczelnia zobowiązuje się do zorganizowania przyjazdów studentów na wskazane zajęcia.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia potwierdziła, że dla zajęć wymienionych w zarzucie zaplanowała realizację zajęć dydaktycznych w warunkach symulowanych, co zapewnia osiągnięcie kierunkowych efektów uczenia się w tym zakresie.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut stał się bezprzedmiotowy**.

9. Z harmonogramu realizacji programu studiów pierwszego stopnia nie wynika, żeby Uczelnia zaplanowała do realizacji część zajęć w ramach modułu Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarской i modułu Nauki w zakresie opieki specjalistycznej w warunkach symulowanych. Uczelnia nie wskazała, które zajęcia i ich formy będą realizowane w pracowniach umiejętności oraz które zajęcia praktyczne i w jakim wymiarze będą realizowane w warunkach symulowanych, co jest niezgodne z zapisem standardu stanowiącego, że proces kształcenia odbywa się w pracowniach umiejętności pielęgniarских, a część zajęć praktycznych w warunkach symulowanych.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy stwierdza, że w Powiślańskim Monoprofilowym Centrum Symulacji Medycznych Uczelnia zaplanowała do realizacji część

zajęć w ramach modułu Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwa i modułu Nauki w zakresie opieki specjalistycznej w warunkach symulowanych. Szczegółowy wykaz zajęć, które będą realizowane w warunkach symulowanych oraz w salach umiejętności pielęgniarstwa ich formy oraz wymiar stanowi załącznik nr 09a.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia przedstawiła listę zajęć, których zajęcia będą realizowane w warunkach symulowanych w Powiślańskim Monoprofilowym Centrum Symulacji Medycznych. Zajęcia te dotyczą zarówno zajęć w ramach modułu Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwa i modułu Nauki w zakresie opieki specjalistycznej. Uczelnia przedstawiła w jakim wymiarze godzinowym zajęcia te będą realizowane w warunkach symulowanych.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut stał się bezprzedmiotowy**.

10. Zastrzeżenia budzi charakter pracy dyplomowej na studiach drugiego stopnia, która została zaplanowana przez Uczelnię jako kazuistyczna lub poglądowa. Uczelnia również nie wskazała charakteru pracy dyplomowej w ramach studiów pierwszego stopnia, jak i wymagań kwalifikacyjnych opiekuna tej pracy w odniesieniu do obowiązującego standardu kształcenia.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy stwierdza, że dostosowała wymogi w zakresie pisania pracy dyplomowej na studiach pierwszego i drugiego stopnia do obowiązującego standardu kształcenia. Dodatkowo, w celu ułatwienia pracy studentom, opracowano przewodniki pisania pracy dyplomowej na obu stopniach (załączniki nr 10a i 10b). Do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy załączono regulaminy kształcenia praktycznego (załączniki nr 10c i 10d).

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia dostosowała wymogi w zakresie pisania pracy dyplomowej na studiach pierwszego i drugiego stopnia do obowiązującego standardu kształcenia. Uczelnia przedstawiła opracowane dla studentów przewodniki pisania pracy dyplomowej dla obu stopni. Uczelnia potwierdziła, że praca dyplomowa na studiach pierwszego stopnia licencjacka ma mieć charakter pracy kazuistycznej, co jest zgodne ze standardem. Uczelnia przedstawiła wymagania kwalifikacyjne dla opiekunów pracy dyplomowych: 1) praca licencjacka jest przygotowywana pod kierunkiem nauczyciela akademickiego – opiekuna pracy, posiadającego prawo wykonywania zawodu pielęgniarstwa/pielęgniarskiego, co najmniej z tytułem magistra; 2) opiekunem pracy i recenzentem pracy magisterskiej może być osoba posiadająca tytuł naukowy profesora lub doktora habilitowanego, albo nauczyciel akademicki z tytułem doktora w zakresie danej lub pokrewnej dyscypliny naukowej prowadzący działalność naukową lub dydaktyczną w zakresie danej lub pokrewnej dyscypliny naukowej związanej z prowadzonym kierunkiem studiów. Stan ten jest zgodny z obowiązującymi standardami.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut stał się bezprzedmiotowy**.

11. Obsada części zajęć jest nieprawidłowa. W ramach studiów pierwszego stopnia zajęcia: *promocja zdrowia, pielęgniarstwo w opiece długoterminowej* planuje się powierzyć do realizacji magistrowi pielęgniarstwa z dorobkiem i doświadczeniem w zakresie pielęgniarstwa operacyjnego oraz na studiach drugiego stopnia zajęcia: *pielęgniarstwo epidemiologiczne* planuje powierzyć magistrowi pielęgniarstwa z dorobkiem i doświadczeniem w zakresie pielęgniarstwa operacyjnego; *promocja zdrowia i świadczenia profilaktyczne* prowadzić ma magister pielęgniarstwa z doświadczeniem zawodowym w zakresie pielęgniarstwa anestezyjologicznego i intensywnej opieki medycznej. Uczelnia nie wskazała nauczycieli akademickich i/ lub innych osób do realizacji zajęć praktycznych przewidzianych obowiązującym standardem kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu pielęgniarstwa. Szczegółowe informacje zawarto w Załączniku nr 2 do Uchwały.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy stwierdza, że dokonała zmian w obsadzie nauczycieli akademickich mających realizować w/w zajęcia dydaktyczne. Zmiana polega na zastąpieniu wskazanych osób we wniosku nauczycielami akademickimi posiadającymi kierunkowe wykształcenie oraz doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią odpowiadające zakresowi prowadzonych zajęć. Nauczyciele akademicy lub inne osoby do realizacji zajęć praktycznych przewidzianych standardem kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu pielęgniarstwa zostały wykazane w załączniku nr 11a.

Zajęcia *promocja zdrowia* planuje się powierzyć do realizacji doktor nauk o zdrowiu, magister, kierunek studiów pedagogika społeczna. Licencjat pielęgniarstwa - Wydział Pedagogiki i Psychologii. Od 1.06.2014 do nadal - Dyrektor ds. pielęgniarstwa, Szpital Specjalistyczny w Kościerzynie Sp. z o. o; Od 2013 do 31.05.2014 - Dyrektor ds. medycznych, Szpital Specjalistyczny w Kościerzynie Sp. z o. o; od 2003 do 1.08.2013 - Z-ca Dyrektora ds. pielęgniarstwa, Szpital Specjalistyczny w Kościerzynie Sp. z o.o; od 2001 do 2003 - przełożona pielęgniarek szpitala, Szpital Specjalistyczny w Kościerzynie Sp. z o. o; od 1998 do 2001- pielęgniarka oddziałowa SOR, Szpital Specjalistyczny w Kościerzynie Sp. z o. o, od 1994 do 1998 - Pion pediatryczny otwartej opieki zdrowotnej – pielęgniarka koordynująca, Szpital Specjalistyczny w Kościerzynie; od 1986 do 1994 - Dział Pomocy Doraźnej – pielęgniarka zabiegowa, dyspozytor medyczny, z-ca pielęgniarki oddziałowej, Szpital Specjalistyczny w Kościerzynie, od 1983 do 1986 - Oddział Dziecięcy; pielęgniarka odcinkowa, Szpital Specjalistyczny w Kościerzynie; od 1982 do 1986 - Zespół Opieki Zdrowotnej w Kościerzynie; poradnia ogólna – pielęgniarka odcinkowa, Szpital Specjalistyczny w Kościerzynie. 10 lat doświadczenia dydaktycznego jako Koordynator zajęć praktycznych i praktyk zawodowych dla studentów kierunków medycznych; Członek kadry dydaktycznej: WSG Bydgoszcz, KCE Vademecum oraz Externus w Kościerzynie, Samorządu Zawodowego Pielęgniarek i Położnych OIPIP w Gdańsku. Udział w pracach wielu organizacji (towarzystw, stowarzyszeń, działaniach samorządu zawodowego itp.) działających na rzecz rozwoju praktyki pielęgniarstwa. Autorka wielu publikacji i książek. Więcej informacji w załączonych dokumentach.

Zajęcia *pielęgniarstwo w opiece długoterminowej* (studia pierwszego stopnia) planuje powierzyć magister pedagogiki, specjalista w zakresie pielęgniarstwa przewlekle chorych

i niepełnosprawnych magister w zakresie geriatry oraz opieki długoterminowej. Od 2013 roku do nadal pracuje w Studium Pracowników Medycznych i Społecznych „Oświata-Lingwista”, jako nauczyciel. Kierownik stażu dwóch edycji kwalifikacyjnych dla pielęgniarek w zakresie Pielęgniarstwa dla Przewlekłe Chorych i Niepełnosprawnych w Powiślańskiej Szkole Wyższej. Brała udział w europejskim projekcie badawczym PACE pn. „Porównanie efektywności opieki paliatywnej nad osobami starszymi w placówce opieki długoterminowej w Europie-badanie i realizowanym przez Uniwersytet Jagielloński Collegium Medicum Katedrę Epidemiologii i Medycyny Zapobiegawczej w Krakowie. Brała udział w licznych konferencjach. Wiceprzewodnicząca związku zawodowego pielęgniarek i położnych; Skarbnik związku zawodowego pielęgniarek i położnych; Członek zespołu ds. Opieki Długoterminowej przy Okręgowej Izbie Pielęgniarek i Położnych w Gdańsku, Członek Zespołu ds. Leczenia ran i odleżyn przy Konsulacie wojewódzkim ds. Pielęgniarstwa w Gdańsku, Prezes Stowarzyszenia na rzecz Niepełnosprawnych, Przewlekłe chorych i z zaburzeniami psychicznymi "FENIKS" w Prabutach, V-ce Przewodnicząca Powiatowej Społecznej Rady do spraw osób Niepełnosprawnych w Kwidzynie; Delegat na VII kadencję Samorządu Pielęgniarek i Położnych na lata 2015-2019.

Zajęcia *pielęgniarstwo epidemiologiczne* (studia drugiego stopnia) planuje powierzyć doktor nauk medycznych, magister pielęgniarstwa. W latach 1992-1993 pracowała w Klinice Dermatologii w Lublinie jako pielęgniarka odcinkowa, w latach 1993-1999 w Oddziale pooperacyjnym z intensywną terapią w PSK Nr 3 w Gdańsku jako pielęgniarka odcinkowa, latach 1999-2003 jako Asystent Dyrektora ds. higieny i epidemiologii Szpitala Specjalistycznego w Kościerzynie; w latach 2003-2018 jako Kierownik Działu Higieny i Epidemiologii z Centralną Sterylizatornią w Szpitalu Specjalistycznym w Kościerzynie Sp. z o.o. w Kościerzynie; od 2018 jako Koordynator Sekcji Higieny i Epidemiologii Szpitala Specjalistycznego w Kościerzynie Sp. z o. o, od 1999 r. jako wykładowca z zakresu zakażeń szpitalnych na kursach kwalifikacyjnych, szkoleniach specjalizacyjnych m.in. w Centrum szkoleń „Kora” w Sopocie, OIPiP w Gdańsku, OIPiP w Słupsku; od 01.10.2010 do 31.12.2017 jako starszy wykładowca w Instytucie Nauk o Zdrowiu Akademii Pomorskiej w Słupsku. Wykłady i ćwiczenia z zakresu z zakresu: higieny, epidemiologii i chorób zakaźnych, promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej, podstawowej opieki zdrowotnej, zdrowia publicznego, nadzoru sanitarno-epidemiologicznego, polityki społecznej i zdrowotnej, patologii społecznych, stylu życia i zdrowia; od 01.02.2016 adiunkt w Katedrze Biochemii Ogólnej i Medycznej na Wydziale Biologii Uniwersytetu Gdańskiego. Brała czynny udział w licznych zjazdach, konferencjach, seminariach, szkoleniach. od 01.01.2020 - recenzent czasopisma Pielęgniarstwo w Anestezjologii i Intensywnej Opiece wydawnictwa EVERETH. Od 2019 roku recenzent czasopisma Polskiego Towarzystwa Zakażeń Szpitalnych – ZAKAŻENIA XXI WIEKU; od 2011 r. do 2019 r. członek Rady Naukowej Informatora wydawanego przez Polskie Stowarzyszenie Pielęgniarek Epidemiologicznych – Pielęgniarka Epidemiologiczna; od 01.04.2018 Koordynator Sekcji Higieny i Epidemiologii Szpitala Specjalistycznego w Kościerzynie Sp. z o.o.; Członek Zespołu opracowującego dokumentację dotyczącą akredytacji na kierunku pielęgniarstwo INoZ AP W Słupsku w roku akademickim 2015-2016; Koordynator Zespołu ds. opracowania programu o profilu praktycznym na kierunku zdrowie publiczne INoZ AP W Słupsku w roku akademickim 2015-2016; Przewodnicząca Zespołu ds. Promocji INoZ AP w Słupsku, kierunku zdrowie publiczne w roku akademickim 2014-2015 i 2015-2016; opiekun roku, kierunek zdrowie publiczne, studia stacjonarne, rok akademicki

2014-2015 i 2015-2016, Przewodnicząca Komitetu Organizacyjnego I Konferencji Naukowo-Szkoleniowej w INoZ AP w Słupsku „Interdyscyplinarny charakter pielęgniarstwa i ratownictwa medycznego w praktyce”, 2014 r.; od 2004 r. Członek Zarządu Stowarzyszenia Opieki Hospicyjnej w Kościerzynie. Autorka wielu publikacji i książek.

Zajęcia: *promocja zdrowia i świadczenia profilaktyczne* (studia drugiego stopnia) prowadzić ma magister pielęgniarstwa. W latach 1985-1998 pracowała jako pielęgniarka odcinkowa - na oddziale Kardiologii; w latach 1998-2010 - pielęgniarka koordynująca dział anestezji; w latach 2007-2010 - pielęgniarka epidemiologiczna w ZOZ dla uczelni; w latach 2006-2008- pielęgniarka koordynująca ZOZ-u dla uczelni w Gdańsku, w latach 2008-2009 - przełożona pielęgniarek ZOZ dla Szkół Wyższych w Gdańsku; w latach 2009-2010 - Zastępca Naczelnej Pielęgniarki Uniwersyteckiego Centrum Kliniczne w Gdańsku; w latach 2010- 2012 - Dyrektor Pielęgniarstwa /Naczelna Pielęgniarka Pomorskie Centrum Traumatologii w Gdańsku; od 2012 do nadal - Wiceprzewodnicząca Okręgowej Rady Pielęgniarek I Położnych w Gdańsku; od 2012 do nadal - Dyrektor ds. Pielęgniarstwa i Organizacji Opieki Copernicus Podmiot Lecznicy. Brała czynny udział w projekcie współfinansowanym przez Unię Europejską MAPCOM pt. „Analiza procesowa w instytucjach ochrony zdrowia”; udział w projekcie AOS „Wolontariat opiekuńczy”; udział w projekcie programu Leonardo da Vinci „GO&LEARN”; działalność w Regionalnym Komitecie Sterującym projektu "Międzynarodowy katalog wizyt studyjnych w firmach". Wiceprzewodnicząca Prezydium Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych w Gdańsku; dyrektor ds. pielęgniarstwa i organizacji opieki w Podmiocie Lecznym Copernicus w Gdańsku; członek Komisji wojewódzkiej ds. orzekania o zdarzeniach medycznych; wiceprzewodnicząca stowarzyszenia Menadżerów Pielęgniarstwa; Członek Towarzystwa Naukowego Organizacji i Kierownictwa w Gdańsku; opracowała i prowadzi szkolenia i praktyki szpitalne dla wolontariuszy; w roku 2019 otrzymała wyróżnienie wolontariusza roku od Fundacji Hospicyjnej; organizatorka licznych i ważnych akcji wolontarystycznych (w tym „wolontariatu szpitalnego”, za co Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego otrzymał wyróżnienie „Zdrowy Samorząd”), także obecnie - w okresie walki z pandemią Covid-19, odznaczona Nagrodą Główną Prezydenta Miasta Gdańska za szczególne osiągnięcia w zakresie działalności na rzecz ochrony zdrowia 2020.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia zmieniła obsadę wymienionych w zarzucie zajęć. Obecna obsada jest prawidłowa, proponowane osoby posiadają doświadczenie zawodowe w zakresie tematyki powierzonych im zajęć.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut stał się bezprzedmiotowy.**

12. Infrastruktura Filii Uczelni w Toruniu jest niewystarczająca dla realizacji kształcenia na kierunku pielęgniarstwo w stosunku do planowanej liczby studentów oraz nie gwarantuje osiągnięcia przez studentów określonych efektów uczenia się, głównie w zakresie Nauk podstawowych, Nauk w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwa, Nauk w zakresie opieki specjalistycznej (studia pierwszego stopnia) oraz Nauk społecznych i humanistycznych oraz Zaawansowanej praktyki pielęgniarstwa (studia drugiego stopnia). Uczelnia wskazała we wniosku, że będzie korzystała z sal Kolegium Jagiellońskiego Toruńskiej Szkoły Wyższej

w Toruniu w ramach umowy najmu oraz własnych zasobów, w tym głównie Powiślańskiego Monoprofilowego Centrum Symulacji Medycznych w siedzibie głównej w Kwidzynie. Przedstawiona infrastruktura dla Filii w Toruniu, w tym laboratoria, pracownie, sprzęt i wyposażenie są niewystarczająca do prowadzenia kształcenia zgodnie z zakresem działalności zawodowej licencjata pielęgniarstwa i magistra pielęgniarstwa.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy dołączyła szczegółowe zapotrzebowanie na sale dydaktyczne (załącznik nr 12a), w tym pracownie umiejętności pielęgniarstwa na potrzeby kształcenia na kierunku pielęgniarstwo, studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym. Uczelnia podkreśliła, iż budynek Kolegium Jagiellońskiego – Toruńskiej Szkoły Wyższej, zgodnie z deklaracją (załącznik nr 12b) udostępnienia sal na potrzeby Filii Powiślańskiej Szkoły Wyższej jest adekwatny i wystarczający w zakresie planowanych naborów studentów.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia potwierdziła, że specjalistyczne pracownie pielęgniarstwa przygotowane dla realizacji zajęć dydaktycznych dla Filii w Toruniu będą wyposażone zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem Krajowej Rady Akredytacyjnej Szkół Pielęgniarek i Położnych: pracownia do ćwiczeń umiejętności pielęgniarstwa i umiejętności technicznych (trzy pracownie), pracownia opieki pielęgniarstwa wysokiej wierności, sala egzaminacyjna OSCE, sala symulacji z zakresu BLS. Jednocześnie Uczelnia potwierdza, że zapewnia dla studentów dostęp wymienionych pracowni w ramach Powiślańskiego Monoprofilowego Centrum Symulacji Medycznej mieszczącego się w Kwidzynie.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut stał się bezprzedmiotowy.**

13. Zastrzeżenia budzi liczba i lokalizacja wskazanych przez Uczelnię podmiotów jako miejsc kształcenia praktycznego. Do wniosku zostały dołączone kopie umów, deklaracji i porozumień (43 umowy i 6 deklaracji). Zapisy umów i deklaracji mają charakter ogólny i nie wskazują (poza dwiema), że dotyczą realizacji zajęć praktycznych i praktyk zawodowych przez studentów kierunku pielęgniarstwo, w tym filii w Toruniu. Treść i daty zawarcia umów z podmiotami leczniczymi oraz domami pomocy społecznej, a także ich lokalizacja dotyczą odbywania praktyk zawodowych przez studentów wszystkich kierunków studiów prowadzonych w Powiślańskiej Szkole Wyższej w Kwidzynie

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy stwierdza, że zgodnie ze wskazaną uwagą, iż powyższe deklaracje/ porozumienia nie wskazują, że dotyczą one realizacji zajęć praktycznych/ praktyk zawodowych przez studentów kierunku pielęgniarstwo, w tym filii w Toruniu, sporządziła stosowne aneksy do umów/ porozumień, które wskazują organizację realizacji kształcenia praktycznego dla studentów kierunku pielęgniarstwo Filii w Toruniu. Ponadto, zespół ds. kształcenia praktycznego na kierunku pielęgniarstwo wyselekcjonował te placówki medyczne (załącznik nr 13a), spośród wszystkich, z którymi PSW ma podpisane umowy/ porozumienia, a terytorialnie będą odpowiadać siedzibie Filii – Toruń, w których

studenci będą odbywać kształcenie praktyczne:

1. Zespół Opieki Zdrowotnej Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Brodnicy
2. Zakład Opiekuńczo-Leczniczy w Wichulcu
3. 10 Wojskowy Szpital Kliniczny z Polikliniką Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Bydgoszczy
4. Szpital Powiatowy Sp. z o.o. w Chełmży
5. Szpital Powiatowy Sp. z o.o. w Golubiu Dobrzyniu
6. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej im. Macieja z Miechowa w Łasinie
7. Nowy Szpital Sp. z o.o. w Świeciu
8. Wojewódzki Szpital dla Nerwowo i Psychicznie Chorych im. dr Józefa Bednarza w Świeciu
9. Specjalistyczny Szpital Miejski im. M. Kopernika w Toruniu
10. Wojewódzki Szpital Zespolony im. Ludwika Rydygiera w Toruniu
11. Zakład Opiekuńczo Leczniczy w Toruniu
12. Szpital Tucholski Sp. z o.o.
13. Nowy Szpital w Wąbrzeźnie
14. Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Błogosławionego księdza Jerzego Popiełuszki we Włocławku
15. NZOZ Medyk Sp. z o.o. w Zblewie.

Wymienione jednostki systemu ochrony zdrowia, zgodnie z deklaracjami/umowami/porozumieniami zapewniają w swoich strukturach ponad 660 miejsc na praktyki zawodowe dla studentów Powiślańskiej Szkoły Wyższej / Filii Uczelni w Toruniu /kierunku pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia oraz analogiczną liczbę na praktyki zawodowe dla studentów kierunku pielęgniarstwo – studia drugiego stopnia. Uczelnia wskazuje ponadto, iż posiada umowy na realizację praktyk zawodowych dla studentów kierunku pielęgniarstwo z ok. 48 jednostkami systemu ochrony zdrowia, które zabezpieczają miejsca na praktyki zawodowe dla studentów pielęgniarstwa, każdorazowo ok. 60 osób na każdy z poziomów kształcenia.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy przedstawiła zbiorcze zestawienie podmiotów, w których będą realizowane zajęcia praktyczne/praktyki zawodowe zapewniając 900 miejsc dla studentów kierunku pielęgniarstwo Filia w Toruniu (15 podmiotów). Pomimo występujących nadal braków w dokumentacji (co było istotą zarzutu) odnośnie zapisów potwierdzających, że umowy i deklaracje dotyczą realizacji zajęć praktycznych i praktyk zawodowych przez studentów kierunku pielęgniarstwo w Filii w Toruniu, Prezydium PKA przychyliło się do stanowiska, że Uczelnia dysponuje wystarczającą liczbą miejsc pozwalającą na właściwą realizację praktyk i zajęć praktycznych przez studentów Filii w Toruniu co umożliwi im osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut można uznać za bezprzedmiotowy**. Zaleca się jednakże doprecyzowanie umów z podmiotami, w których będą realizowane praktyki dla studentów filii w Toruniu.

Biorąc pod uwagę wyjaśnienia i podjęte działania naprawcze Prezydium PKA stwierdza, że zaistniały przesłanki do zmiany opinii negatywnej wydanej w uchwale nr 52/2021 z 11 lutego 2021 r. i pozytywnego zaopiniowania wniosku.

Uchwała nr 271/2021
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 8 kwietnia 2021 r.

---

§ 2

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Edukacji i Nauki,
2. Rektor Powiślańskiej Szkoły Wyższej w Kwidzynie.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej
Podpisano podpisem kwalifikowanym w dniu
15.04.2021

Krzysztof Diks